

Львів

Миті епох

Андрій Музичишин
Ростислав Різник

Львов. Мгновения эпох
Lwów. Mgnienia erok
Lviv. The Moments of Epochs
Lwiw. Augenblicke der Epochen

Стріла Історії, запущена нашими пращурами, летить, пронизуючи простір Часу, крізь старі мури, тьмяне скло ліхтарів та наше з вами життя.

А на подіумі Століть лише змінюються постаті: он панночка в пишній сукні, в капелюшку з бутоньеркою, пливе дерев'яним хідником площі Ринок; ось з'являються лицарі в обладунках, а крізь них на шаленій швидкості пролітає срібне авто, залишаючи хмаринку пилу на столиках і парасолях літніх кав'ярень.

І все це дійство відбувається в оповитому легендами місті Лева.

Колись на мальовничих пагорбах, над якими вивищувалась гора Будельниця, заснував князь Данило Галицький місто і назвав його на честь молодшого сина Лева. Перша літописна згадка про нього датована 1256 р.

Так розпочалась історія...

Місто виростало фортецею на перехресті торгових шляхів від Чорного моря до Балтійського, з Європи на Схід. У 1272 р. Львів став столицею Галицько-Волинської держави.

Давнє місто було оточене валами, мурами і двома захисними ровами.

Про ті часи нагадують костел Івана Хрестителя, церква Святого Миколая (датована 1292 р.) та руїни княжого замку на Високозамковій горі.

Від 1340 р., коли король Казимир III здобув місто, Львів зазнав впливу польської влади.

Магдебурзьке право, дароване Львову королем Казимиром 1356 р., дає поштовх розвитку торгівлі та будівництва. Саме в цей час формується площа Ринок. Для її забудови запрошують майстрів з Німеччини та Італії. Купці зі Сходу везуть до Львова шовк, килими, прянощі, з Угорщини завозять вина, з Московії – хутра.

Упродовж століть Львів пережив численні набіги турків і татар, облогу військами Богдана Хмельницького, підкорення шведськими військами Карла XII.

Від 1772 р. і до початку Першої світової війни (1914 р.) місто було столицею Королівства Галичини і Лодомерії (від 1867 р. у складі Австро-Угорської імперії). Бурхливо розвивається сакральна архітектура та міщанське будівництво, з'являються новинки техніки. 1853 р. тут створено першу гасову лампу; 1784 р. запущено першу в світі повітряну кулю на рідкому паливі; 1844 р. в місті відкрито «Львівську політехніку», а в 1893 р. пішов перший електричний трамвай.

Чи здогадувався король Данило, закладаючи місто над низиною річки Полтви, яким величним і значущим стане Львів для багатьох народів? Тут примирилися Схід і Захід, тут поєдналися і взаємозбагатилися культури та релігії різних націй: українців (русинів), вірмен, поляків, євреїв, італійців, німців...

Минає час, змінюються епохи, влада, а Львів залишається містом-таємницею, книгою складної та багатой історії.

В архітектурному обличчі міста дивним чином переплелися готика і ампір, конструктивізм і бароко, рококо, модерн і – еkleктика...

І коли споглядаємо шедеври зодчества, мимоволі приходять на пам'ять слова:

«Спинися, мите!..»

Стрела Истории, запущенная нашими предками, летит, пронизывая пространство Времени, сквозь старые стены, тусклое стекло фонарей и нашу с вами жизнь.

А на подиуме Столетий только меняются образы: вот дама в пышном платье, в шляпке с бутоньеркой, плывёт по деревянному тротуару площади Рынок; вот появляются рыцари в доспехах, а сквозь них на бешеной скорости пролетает серебристое авто, оставляя облачко пыли на столиках и зонтиках летних кафе.

И всё это происходит в окутанном легендами городе Льва.

Когда-то на живописных холмах, над которыми возвышалась гора Будельница, основал князь Данило Галицкий город и назвал его в честь младшего сына Льва. Первая летописная запись была датирована 1256 г.

Так начиналась история...

Город вырастал крепостью на перекрёстке торговых путей от Чёрного моря к Балтийскому, которые вели из Европы на Восток. В 1272 г. Львов стал столицей

Галицко-Волынского государства. Старый город был окружён валами, стенами и двумя оборонительными рвами.

О тех временах напоминают костёл Ивана Крестителя, церковь Святого Николая (датированная 1292 г.) и руины княжеского замка на Высокозамковой горе.

С 1340 г., когда король Казимир III завоевал город, Львов пережил влияние польской власти.

Магдебургское право, подаренное Львову королём Казимиром в 1356 г., даёт толчок развитию торговли и строительства. Именно в это время формируется

площадь Рынок. Для её застройки приглашают мастеров из Германии и Италии. Купцы с Востока везут во Львов шёлк, ковры, пряности, из Венгрии завозят вина, из Московии – меха.

На протяжении столетий Львов пережил многочисленные набеги турков и татар, осаду войсками Богдана Хмельницкого, покорение шведскими войсками Карла XII.

С 1772 г. и до начала Первой мировой войны (1914 г.) город становится столицей королевства Галиции и Лодомерии (с 1867 г. в составе Австро-Венгерской империи). Бурно развивается сакральная архитектура и мещанское строительство, появляются новинки техники.

В 1853 г. во Львове была создана первая керосиновая лампа; в 1784 г. – запущен первый в мире воздушный шар на жидком топливе; в 1844 г. открыта «Львовская политехника», а в 1893 г. – пущен первый электрический трамвай.

Догадывался ли король Данило, основывая город над долиной реки Полтвы, каким великим и значительным станет Львов для многих народов? Тут примирились Восток и Запад, соединились и взаимообогатились культуры и религии разных наций: украинцев (русинов), армян, поляков, евреев, итальянцев, немцев...

Проходит время, меняются эпохи, власть, а Львов остаётся городом-тайной, шедевром зодчества, книгой сложной и богатой истории.

В архитектурном лице города причудливым образом переплелись готика и ампир, конструктивизм и барокко, рококо, модерн и – эклектика...

И когда созерцаешь эти шедевры, сами по себе вспоминаются слова:

«Остановись, мгновенье!..»

